*Załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr RD/Z.0201-3/2020*

# KARTA KURSU

| | | | |
|---|---|---|---|
| Nazwa | System i strategia bezpieczeństwa RP | | |
| Nazwa w j. ang. | System and Security Strategy of the Republic of Poland | | |
| Kod | | Punktacja ECTS* | 5 |
| Koordynator | Dr Paweł Łubiński | Zespół dydaktyczny | |

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studenta z tematami: klasycznego i współczesnego ujęcia terminów systemu i strategii bezpieczeństwa (narodowego) Rzeczypospolitej Polskiej, ewolucji systemu i strategii bezpieczeństwa, uwarunkowań strategicznych bezpieczeństwa narodowego RP, zagrożeń, interesów narodowych i celów strategicznych RP, podmiotów ujętych w strategii bezpieczeństwa RP, dokumentów koncepcyjno-planistycznych w zakresie bezpieczeństwa RP, analizy strategicznej i strategicznego zarządzania bezpieczeństwem państwa.

Warunki wstępne

| | |
|---|---|
| Wiedza | - |
| Umiejętności | - |
| Kursy | - |

Efekty uczenia się

| | Efekt uczenia się dla kursu | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|---|---|---|
| Wiedza | W01. Dysponuje wiedzą w zakresie relacji zachodzących między instytucjami i podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa w jego strategicznym wymiarze | K1_W02 |
| | W02. Zna prawne, polityczne, etyczne i organizacyjne uwarunkowania konstruowania strategii bezpieczeństwa | K1_W03 |
| | W03. Posiada wiedzę i rozumie konieczność stałego poznawania ewolucji struktur i instytucji właściwych w sferze strategicznego zarządzania bezpieczeństwem Rzeczypospolitej Polskiej | K1_W04 |

| | Efekt kształcenia dla kursu | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|---|---|---|
| Umiejętności | U01. Dysponuje możliwościami prawidłowej interpretacji porównawczej zjawisk zachodzących w strategicznym środowisku bezpieczeństwa państwa i ich wpływu na funkcjonowanie instytucji właściwych w zakresie bezpieczeństwa państwa w wymiarze globalnym i lokalnym | K1_U02 |
| | U02. Potrafi zastosować podstawowe pojęcia z dziedziny nauk społecznych, w szczególności dotyczące nomenklatury pojęciowej związanej z systemem bezpieczeństwa RP i połączyć w spoistą całość zjawiska kulturowe, społeczne, polityczne, prawne, wojskowe i występujące zagrożenia | K1_U03 |
| | U03. Posiada umiejętność dokonywania analizy problemów z zakresu konstrukcji strategii bezpieczeństwa oraz jej projektowania również przy użyciu nowoczesnych technik multimedialnych | K1_U05 |

| | Efekt kształcenia dla kursu | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|---|---|---|
| Kompetencje społeczne | K01. Potrafi efektywnie analizować i trafnie interpretować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych, wojskowych) w procesie konstrukcji i stosowania strategii bezpieczeństwa państwa | K1_K02 |
| | K02. Potrafi zdobytą wiedzę wykorzystać do działań na rzecz społeczności lokalnej, rozumiejąc globalne problemy związane z konstruowaniem priorytetów strategii bezpieczeństwa | K1_K03 |

| Organizacja | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Forma zajęć | Wykład (W) | Ćwiczenia w grupach | | | | | | | | | |
| | | A | | K | | L | | S | | P | | E | |
| Liczba godzin | 20 | 20 | | | | | | | | | |
| | 20 | 20 | | | | | | | | | |

Opis metod prowadzenia zajęć

| |
|---|
| Wykład informacyjny i problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Ćwiczenia o charakterze konwersatoryjnym, studenci wygłaszają referaty (z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej) na podstawie zaleconej literatury oraz własnych badań. |

Formy sprawdzania efektów kształcenia

| | E – learning | Gry dydaktyczne | Ćwiczenia w szkole | Zajęcia terenowe | Praca laboratoryjna | Projekt indywidualny | Projekt grupowy | Udział w dyskusji | Referat | Praca pisemna (esej) | Egzamin ustny | Egzamin pisemny | Inne |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| W01 | | | | | | | X | | X | | | X | |
| W02 | | | | | | | X | | X | | | X | |
| W03 | | | | | | | X | | X | | | X | |
| U01 | | | | | | | X | X | X | | | X | |
| U02 | | | | | | | X | X | X | | | X | |
| U03 | | | | | | | X | X | X | | | X | |
| K01 | | | | | | | X | | | | | X | |
| K02 | | | | | | | | | | | | X | |

| | |
|---|---|
| Kryteria oceny | Zaliczenie ćwiczeń odbywa się na podstawie obecności, aktywności podczas zajęć, wygłoszonego referatu (kryterium merytoryczne, poznawcze, techniczne). Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym (test z wiedzy przekazanej w czasie wykładów). |

| | |
|---|---|
| Uwagi | - |

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Istota bezpieczeństwa narodowego, pojęcia, składniki, zakres oraz priorytety strategiczne RP w naukach o polityce i naukach o bezpieczeństwie - 2h
2. Strategiczne środowisko bezpieczeństwa i jego determinanty - 2h
3. Teoretyczne fundamenty systemu bezpieczeństwa i strategii bezpieczeństwa, źródłosłów, geneza, ewolucja, studia strategiczne, geopolityka, geostrategia - 4h
4. Polityczne, gospodarcze, społeczne i obronne uwarunkowania strategii bezpieczeństwa narodowego RP - 4h
5. Pojęcie kultury strategicznej w Polsce, zależności pomiędzy polityką a strategią - 2h
6. Zintegrowane podejście do systemu i strategii bezpieczeństwa narodowego - 2h
7. Ewolucja systemu bezpieczeństwa i strategii bezpieczeństwa narodowego RP - 2h
8. Status normatywny Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP - 2h
9. Założenia Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2007, 2014, 2020 roku - 4h
10. Strategiczne kierunki transformacji systemu bezpieczeństwa narodowego - 2 h
11. Analiza strategiczna – 2h
12. Strategiczne zarządzanie bezpieczeństwem narodowym (formułowanie strategii) - 2h

Ćwiczenia: „Instytucjonalny wymiar systemu bezpieczeństwa narodowego RP”

1. Zadania i kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie kształtowania strategicznych priorytetów bezpieczeństwa państwa
2. Rola Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i ministra właściwego ds. wewnętrznych w procesie zapewniania bezpieczeństwa państwa
3. Działania dyplomatyczne w służbie realizacji strategii bezpieczeństwa RP
4. Strategiczna rola, zadania i funkcje Ministra Obrony Narodowej oraz Sił Zbrojnych RP (bez WOT)
5. Obronno-ochronna sfera funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej
6. Działania służb specjalnych w sferze obronnej RP (Służba Wywiadu Wojskowego, Służba Kontrwywiadu Wojskowego)
7. Działalność wywiadowcza i informacyjna państwa polskiego (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu)
8. Specyfika funkcjonowania Centralnego Biura Antykorupcyjnego w sferze bezpieczeństwa
9. Instytucja przeciwdziałania i zwalczania przestępstw, terroryzmu i ekstremizmu – Policja jako element systemu bezpieczeństwa publicznego
10. Zadania, organizacja i działania Straży Granicznej jako służby ochrony granicy państwowej
11. Instytucje właściwe do spraw cyberbezpieczeństwa
12. Służby porządku publicznego (Straż Gminna/Straż Miejska)
13. Ochrona infrastruktury krytycznej i zarządzanie kryzysowe w Polsce
14. Funkcjonowanie ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce
15. Służby bezpieczeństwa powszechnego – Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy w służbie ochrony ludności (PSP)
16. Służby bezpieczeństwa powszechnego – Państwowe Ratownictwo Medyczne
17. Służby ochrony najważniejszych organów władzy - Służba Ochrony Państwa
18. Służba Więzienna w Polsce
19. Żandarmeria Wojskowa
20. Inne podsystemy ochronne: prywatny sektor usług ochrony osób i mienia
21. Zachowania prospołeczne a poprawa bezpieczeństwa (w miejscach publicznych, domu, szkole, komunikacji, ruchu drogowym)
22. Działania społeczne państwa (ochrona dziedzictwa narodowego, EDB, działalność mediów, bezpieczeństwo socjalne obywateli)
23. Działania gospodarcze państwa (bezpieczeństwo finansowe, energetyczne, ochrona środowiska naturalnego, działalność ośrodków/jednostek naukowych)
24. Krajowa Administracja Skarbowa

Wykaz literatury podstawowej


1. Kozub M., Mitręga A., *Podstawy strategii bezpieczeństwa. Wybrane aspekty*, Kielce 2018.
2. Koziej S., *System bezpieczeństwa narodowego Polski*, W: *Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego,* red. M. Pietraś, K. A. Wojtaszczyk, Warszawa 2016, s. 269-292.
3. Zabłocki E., *System bezpieczeństwa narodowego*, Dęblin 2012.
4. *Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski*, red. J. Gryz, Warszawa 2013.
5. *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku: wyzwania i strategie*, red. R. Jakubczak, J. Marczak, Warszawa 2011.
6. Sabak Z., *Strategia. Słownik terminów*, Warszawa 20014.
7. Polcikiewicz Z., *Teoretyczne i praktyczne aspekty strategii bezpieczeństwa*, Toruń 2020.
8. Nowakowski Z., Rajchel J., Szafran H., Szafran R., *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Polski na tle strategii bezpieczeństwa wybranych państw*, Warszawa 2012.
9. Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K., *Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne*, Olsztyn 2016.
10. *Służba w formacjach bezpieczeństwa i porządku publicznego*, red. M. Karpiuk, A. Pieczywok, Warszawa 2016.
11. *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2007, 2014 i 2020 roku.*


Wykaz literatury uzupełniającej


1. *Encyklopedia bezpieczeństwa*, t. 1-5, red. O. Wasiuta, S. Wasiuta, Kraków 2021.
2. *Vademecum bezpieczeństwa*, red. O. Wasiuta, R. Klepka, R. Kopeć, Kraków 2018.
3. *Bezpieczeństwo Polski: współczesne wyzwania*, red. S. Wojciechowski, A. Potyrała, Warszawa 2014.
4. *Obronność państwa. Strategie oraz systemy bezpieczeństwa i obronności*, red. Z. Trejnis, M. Marciniak, Toruń 2016.
5. Majchrzak D., *Bezpieczeństwo militarne Polski*, Warszawa 2015.
6. *Podstawowe kategorie bezpieczeństwa narodowego*, red. A. Żukowski, M. Hartliński, W. T. Modzelewski, J. Więcławski, Olsztyn 2015.
7. *Podstawowe kategorie polityki*, red. S. Opara, D. Radziszewska-Szczepaniak, A. Żukowski, Olsztyn 2005.


Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

| | | |
|---|---|---|
| Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi | Wykład | 20 |
| | Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.) | 20 |
| | Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym | 15 |
| Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi | Lektura w ramach przygotowania do zajęć | 20 |
| | Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu | 15 |
| | Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie) | 15 |
| | Przygotowanie do egzaminu | 20 |
| Ogółem bilans czasu pracy | | 125 |
| Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika | | 5 |